

Wprowadzenie

Kończy się rok 2015. To smutny okres dla polskiej geografii. W dniu 5 czerwca zmarł prof. dr hab. Zbyszko Chojnicki, jeden z najwybitniejszych polskich geografów, twórca poznańskiej szkoły teorii i metodologii geografii ekonomicznej, uznany autorytet, wieloletni Dyrektor naszego Instytutu, nasz Mistrz. Na wstępie tego numeru przypominamy postać Profesora, który zawsze pozostanie w naszej pamięci, a Jego prace nadal będą budować fundament naszych poszukiwań naukowych.

W kolejnym numerze naszego czasopisma „Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna” przygotowywanym przez Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zebraliśmy 12 artykułów przedstawiających wyniki badań nad procesami rozwoju społeczno-gospodarczego, które odnoszą się zarówno do poziomu krajowego, jak i regionalnego oraz lokalnego. Tom został przygotowany w konwencji *Varia* i w jego strukturze wewnętrznej można wyróżnić dwie części. Pierwsza część skupia opracowania zawierające wyniki analiz prowadzonych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym zarówno w Polsce, jak i z uwzględnieniem porównań i odniesień międzynarodowych. Druga część obejmuje artykuły zawierające wyniki badań prowadzonych w granicach Wielkopolski.

Tom rozpoczyna artykuł Teresy Czyż i Jana Hake pt. „Entropijna miara nierówności w badaniach regionalnych”, w którym autorzy przedstawiają zastosowanie entropijnej statystyki Shannona i algorytmu opracowanego przez Semple’a i Gauthier w badaniu zmian w zróżnicowaniu regionalnym Polski. W drugim opracowaniu pt. „Sektor usług i jego zmiany w Polsce i innych krajach UE w latach 1995–2012” Joanna Dominiak i Jan Hauke prezentują przemiany sektorowe zachodzące w sektorze usług w Polsce na tle innych państw Europy. W kolejnym tekście pt. „Integracja rynków pracy w polsko-saksońskim obszarze przygranicznym” polsko-niemiecki zespół autorów podejmuje próbę oceny stopnia powiązań funkcjonalnych rynków pracy obu regionów, przedstawienia szans i barier integracji oraz określenia rekomendacji dla intensyfikacji dalszej współpracy. Artykuł zawiera częściowe wyniki projektu badawczego *Mobilität und Arbeitsmarktverflechtungen in der EURES-TriRegio-Region* (Mobilność i przenikanie się rynków pracy na obszarze EURES-TriRegio) realizowanego na zlecenie niemieckiej Federalnej Agencji Pracy przez Leibniz Institut für Länderkunde w Lipsku przy współpracy z Instytutem Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM w Poznaniu. W opracowaniu pt. „Rozmieszczenie obcokrajowców pochodzenia polskiego i tureckiego w Berlinie” Ilona Kościelniak i Roman Matykowski dokonują charakterystyki roli i rozmieszczenia obcokrajowców w Berlinie. Szczególna uwaga autorów skierowana zostaje na dwie najliczniejsze grupy cudzoziemców zamieszkujących tę aglomerację, jakimi są: Turcy i Polacy. Piąty artykuł Edyty Szafranek pt. „Zintegrowane Inwestycje Terytorial-

ne jako narzędzie wspierające kształtowanie centrów rozwoju regionalnego” jest interesującym studium oceniającym wpływ tego instrumentu polityki rozwoju na wzmocnienie znaczenia ośrodków regionalnych w procesie rozwoju polskich województw. Tekst Emilii Bogackiej pt. „Struktura przestrzenna klubów sportowych i ćwiczących w układzie wojewódzkim Polski” stanowi ciekawe poznawczo opracowanie uzupełniające wyraźną lukę w badaniach z zakresu geografii sportu, jaka zaznacza się w polskiej literaturze przedmiotu. Pierwszą część przedmiotowego tomu zamyka artykuł Emilii Jaroszewskiej i Moniki Wieczorek pt. „Przemiany starych miast przemysłowych w kontekście koncepcji zależności od ścieżki (*path dependency*). Przykład Saint-Étienne i Wałbrzycha” przybliżający założenia koncepcji *path dependency* oraz ilustrujący jej wykorzystanie w wyjaśnianiu procesów rozwojowych dwóch wybranych miast europejskich. Druga część niniejszego zeszytu zawiera opracowania dotyczące regionu Wielkopolski. Otwiera ją artykuł Bartosza Wojtyry pt. „Wpływ renty położenia na lokalizację stref aktywności gospodarczej na obszarach wiejskich województwa wielkopolskiego”, w którym autor przybliżył pojęcie renty położenia, identyfikuje znaczenia pozaprzyrodniczych czynników lokalizacji oraz wykorzystuje te ustalenia w badaniach stref aktywności gospodarczej na obszarach wiejskich Wielkopolski. Ewa Woźniak w opracowaniu pt. „Odnawialne źródła energii w Wielkopolsce”. Analiza rozmieszczenia elektrowni biogazowych, biomasowych i elektrowni realizujących technologię współspalania dokonuje interesującej oceny zasobów odnawialnych źródeł energii w województwie wielkopolskim, wskazując jednocześnie dominujące kierunki ich wykorzystania. W kolejnym tekście autorstwa Radosława Bula pt. „Dojazdy do pracy w aglomeracji poznańskiej w 2011 r.” autor przeprowadza analizę skali i kierunków dojazdów do pracy na obszarze aglomeracji poznańskiej. Bazując na danych opublikowanych przez GUS w 2014 r. buduje macierze przepływów, które stają się podstawą delimitacji zasięgów lokalnych rynków pracy w ramach analizowanego obszaru zurbanizowanego. W kolejnym artykule pt. „Safety of Poznań residents after 1989” Lidia Mierzejewska dokonuje interesujących ustaleń w zakresie stanu i zmian bezpieczeństwa mieszkańców Poznania od początku transformacji ustrojowo-gospodarczej w 1989 r. Całość tomu zamyka opracowanie Pauliny Gmerek i Romana Matykowskiego pt. „Ośrodek szkolnictwa średniego w Ostrowie Wielkopolskim i zasięg jego oddziaływania”, w którym autorzy przeprowadzają charakterystykę współczesnej struktury szkolnictwa średniego (ponadgimnazjalnego) w Ostrowie Wielkopolskim według form organizacyjnych i profili kształcenia, określają możliwości edukacyjne oraz identyfikują zasięg oddziaływania przestrzennego tego ośrodka w zakresie badanych funkcji.

Na koniec miło jest nam poinformować, że nasze czasopismo znajdujące się na liście B czasopism punktowanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ostatniej ocenie parametrycznej (2015) prawie podwoiło swoje notowania, uzyskując 9 pkt. Pragniemy podziękować wszystkim osobom, których praca przyczyniła się do tego sukcesu.

Mamy nadzieję, że włączycie się Państwo w tworzenie kolejnych numerów naszego pisma. Zapraszamy i zachęcamy Państwa do nadsyłania propozycji publikacji, informacji na temat nowości wydawniczych, recenzji i głosów polemicznych

dotyczących najnowszych wyników badań, a także streszczeń wyróżniających się prac magisterskich z zakresu problematyki rozwoju regionalnego i polityki regionalnej, które mogłyby stać się podstawą do przygotowania artykułów w numerze poświęconym debiutom naukowym. Począwszy od 2016 r. planujemy również publikację raz w roku tomu monograficznego poświęconemu wynikom badań odnoszących się do Wielkopolski. Zainauguruje on serię *Współczesna Wielkopolska – Sukcesy i Wyzwania Przemian Społeczno-Gospodarczych Regionu*, która, jak zakładamy, z czasem stanowić będzie cenne źródło informacji na temat procesów rozwojowych zachodzących w naszym regionie. Pamiętajmy, że tylko od naszej wspólnej aktywności zależy ostateczny kształt naszego czasopisma, którego kolejny numer trafił właśnie do Państwa.

Przypominamy, że wszystkie zasady dotyczące składania i recenzowania tekstów oraz numery archiwalne czasopisma dostępne są pod adresem: <http://rr.amu.edu.pl>.

*Redaktor naczelny:
Prof. UAM dr hab. Paweł Churski*